

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(професор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв

Експертиза товарів в митній справі
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	Усі
Спеціальність	Усі
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	Усі (окрім освітньої програми «Митний контроль»)

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри митної справи та оподаткування

Тищенко В. Ф.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри митної справи та оподаткування
Протокол № 1 від 22.08.2018 р.

Розробник:

Тищенко В.Ф., д.е.н., доц. кафедри митної справи та оподаткування

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Європейський вибір України відкриває нові перспективи співробітництва з розвинутими країнами, надає можливості економічного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин, це – найкращий спосіб реалізації національних інтересів. Широке впровадження новітніх наукових та інформаційних технологій у виробничі й торговельні процеси зумовлює наповнення сучасного ринку безліччю продукції, асортимент якої постійно оновлюється, розширюється та змінюється. Технологічний, інноваційний, організаційний та інфраструктурний розвиток сфери міжнародної торгівлі, збільшення експортно-імпорتنих операцій зумовлюють потребу, що постійно зростає, в унікальних фахівцях – товарознавцях-експертах та товарознавцях-декларантах. Здійснення експертизи в галузі державної митної справи є дуже важливим питанням, що постає з практичних потреб проведення митного контролю.

Під час опанування дисципліни "Експертиза товарів в митній справі" у студентів як майбутніх фахівців формується системи знань з експортної стратегії України та споживчої політики ЄС, розуміння методології, методів і засобів управління якістю товарів, вони набувають практичних навичок проведення процедури товарознавства та експертизи послуг, інспекційного контролю, експертизи в міжнародній торгівлі і митній справі, а також вчаться знаходити можливі шляхи вирішення поставлених проблем, а також розвивати навички творчої праці та самостійного мислення.

Програму навчальної дисципліни розроблено у відповідності до вимог стандарту вищої освіти на базі освітньо-професійної програми підготовки магістра. Враховано рекомендації щодо компетентнісно-орієнтованого підходу до навчального процесу.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з економічною літературою, нормативними актами та статистичними довідниками.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи теоретичних основ організації, планування та методики здійснення експертизи товарів під час митного та податкового контролю.

Для досягнення мети поставлені такі завдання: вивчення змісту організації при здійсненні контрольних заходів у сфері зовнішньоекономічної діяльності; засвоєння методичних прийомів та способів дослідження операцій зовнішньоекономічної діяльності; набуття практичних навичок класифікації та оцінки товарів, оформлення відповідних документів.

Денна форма навчання

Курс	1М	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	залік	

Заочна форма навчання

Курс	1М	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	8	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	12
	семінарські, практичні	18
Самостійна робота		210
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Основи ведення міжнародного бізнесу	Митні режими
Ділова англійська мова	Митний пост-аудит
Митна справа	Митно-тарифне адміністрування та контроль
Оподаткування ЗЕД	Податкове адміністрування та контроль
Митна статистика	Податкове планування та мінімізація податкових ризиків
Митна безпека	
Інформаційні системи та технології в митній справі	
Митне регулювання	
Організація діяльності митних органів	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
1	2
Здатність визначати специфіку товарів та особливості їх митної експертизи	Знати вимоги технічних регламентів, стандартів, технічних умов (специфікацій) Знати особливості маркування (етикетування) продукції інформаційними знаками Розуміти принципи ідентифікації сировини, матеріалів, напівфабрикатів, продукції. Знати сутність експертизи справжності з метою встановлення та підтвердження фактів їх фальсифікації
	Уміти визначати комерційну, митну і статистичну вартість товарів Уміти заповнювати митні декларації на товари, транспортні засоби комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України
	Донесення інформації про актуальні наукові проблеми, програми їх досліджень та організацію їх виконання
	Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.
Здатність до проведення митної експертизи	Уміти інформувати та консультувати учасників зовнішньоекономічної діяльності в галузі державної митної справи.

1	2
товарів та надання кваліфікованих консультацій	Уміти проводити різні види експертиз. Вміти розробляти контракти і договори, з урахуванням специфічних вимог до якості продукції, умов її поставки і приймання.
	Відповідальність за якість наданих результатів експертизи
	Донесення інформації з питань стандартизації (української, європейської, міжнародної), оцінки відповідності та метрології

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи експертиз та досліджень при здійсненні митного контролю

Тема 1. Поняття, об'єкти, предмети митної експертизи

Поняття митної експертизи та її завдання. Об'єкти та предмети митної експертизи.

Тема 2. Експертиза та її види в системі митного контролю

Класифікація експертиз та різними ознаками: за метою; за галузями науки; за черговістю; за масштабністю розв'язуваних завдань.

Організація діяльності Центральної митної лабораторії в Україні.

Тема 3. Правовий стан експерта

Поняття експерта. Вимоги, права та обов'язки експерта в митній справі. Вимоги до складання експертного висновку.

Тема 4. Класифікації товарів згідно вимог УКТ ЗЕД

Вимоги до класифікації товарів у ЗЕД. Структура групи УКТ ЗЕД. Кодування товарів в УКТ ЗЕД. Визначення місця товарів в товарній номенклатурі.

Правила інтерпретації УКТ ЗЕД.

Змістовий модуль 2. Методика проведення та оформлення митної експертизи товарів

Тема 5. Основні експертні методи

Поняття методів товарної експертизи. Застосування критеріїв методу товарної експертизи.

Класифікація методів експертизи. Оперативні методи. Комплексні методи. Об'єктивні методи. Евристичні методи.

Тема 6. Особливості технічних засобів митного контролю

Поняття технічних засобів митного контролю. Класифікація технічних засобів митного контролю. Вимоги до технічних засобів митного контролю.

Тема 7. Порядок та принципи проведення митної експертизи товарів

Принципи проведення митної експертизи. Порядок організації та проведення експертизи товарів за допомогою різних методів.

Тема 8. Правила оформлення результатів експертизи та висновок експерта

Структура експертного висновку. Вимоги до складання експертного висновку.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських у формі: усних опитувань, експрес-контрольних робіт, поточних контрольних робіт, презентацій результатів власних досліджень, виступів з доповіддю.

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю та модульного контролю за накопичувальною системою. Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової

перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні та семінарські заняття	Перевірка есе	Презентація	Завдання за темами	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
1			2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи експертизи та досліджень при здійсненні митного контролю	Тема 1. Поняття, об'єкти, предмети митної експертизи	1 тижд.	1	0,25			0,25			1,5
	Тема 2. Експертиза та її види в системі митного контролю	2 тижд.	1	0,25			0,25			1,5
	Тема 3. Правовий стан експерта	3,4 тижд.	1	0,25			0,25	10		11,5
	Тема 4. Класифікації товарів згідно вимог УКТЗЕД	5 тижд.	1	0,25	15		0,25			16,5
Змістовий модуль 2. Методика проведення та оформлення митної експертизи товарів	Тема 5. Основні експертні методи	6 тижд.	0,5	0,25			0,25			1
	Тема 6. Особливості технічних засобів митного контролю	7 тижд.	0,5	0,25			0,25			1
	Тема 7. Порядок та принципи проведення митної експертизи товарів	8, 9 тижд.	0,5	0,25		15	0,25	10		26

	Тема 8. Правила оформлення результатів експертизи висновок експерта та	10 тижд.	0,5	0,25			0,25		40	41
Усього			6	2	15	15	2	20	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Березнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: монографія / І. Г. Березнюк. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.
2. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності / О. П. Гребельник. – К.: ИНЛ, 2005. – 695 с.
3. Жорін Ф. Л. Правові основи митної справи в Україні: навчальний посібник / Ф. Л. Жорін. – К.: КНЕУ, 2001. – 248 с.
4. Організація діяльності митних органів: підручник / [Т. В. Калінеску, О. О. Недобега, В. С. Альошкін]. – Северодонецькі вид-во СНУ ім. В. Даля, 2014. – 336 с.
5. Пашко В. В. Організація діяльності митних органів (теорія, методологія та практичні рекомендації): монографія / В. В. Пашко. – Львів: ІРД НАН України, 2009. – 628 с.
6. Пашко В. В. Митна політика та Організація діяльності митних органів: монографія / В. В. Пашко. – Одеса.: Пласке, 2013. – 324 с.
7. Пашко В. В. Основи митної справи в Україні: підручник / В. В. Пашко. – К.: Знання, 2008. – 651 с.
8. Таможенний контроль: на пути к международным стандартам: монографія / [А. В. Полицук, П. В. Пашко, Е. Б. Самсонов, С. Н. Сёмка, В. В. Ченцов]. – Одеса, 2009. – 473 с.

Додаткова

9. Формування системи митного аудиту в Україні: монографія / [О. М. Вакульчик, І. Г. Бережнюк, П. В. Пашко та ін.]; за заг. ред. О. М. Вакульчик – Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2014. – 208 с.

10. Пашко В. В. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил: підручник / В. В. Пашко. – Хмельницький: видавництво «ІНТРАДА», 2008. – 329 с.

11. Шнирков О. І. Торговельна політика Європейського Союзу: монографія / О. І. Шнирков. – К. : Вид.-поліграф. центр Київ. ун-ту, 2005. – 152 с.

12. Митне регулювання ЗЕД в Україні / В. П. Науменко, П. В. Пашко, В. А. Руссков. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 394 с.

13. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: монографія / І. Г. Бережнюк. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.

14. Гребельник О. П. Митно-тарифна політика за умов трансформації економічної системи: монографія / О. П. Гребельник. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. – 488 с.

15. Регулювання митної справи: підручник [для студ. вищих навч. закл.] / [І. Г. Бережнюк, В. В. Булюк, А. Д. Войцещук та ін.]; за ред. А. Д. Войцещука. – Хмельницький: Інтрада, 2007. – 312 с.

16. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика: монографія / [за заг. ред. І. Г. Бережнюка]. – Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2014. – 297 с.

17. Концептуалізація оцінювання митних процедур в умовах актуалізації зовнішньоекономічної діяльності: монографія / [за заг. ред. І. Г. Бережнюка]. – Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2015. – 196 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

18. Митний кодекс Європейського Союзу / Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, банківської, діяльності, податкової та митної політики. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kompmp.rada.gov.ua/kompmp/control/uk/doccatalog/list?currDir=47240>.

19. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI / Редакція від 03.12.2017 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

20. Офіційний сайт ДФСУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

21. Сучасні технічні засоби митного контролю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.vlsu-sec.ru/lab_antiteror.php.